

Tisztelt Ünneplők! Kedves Kollégák!

A Magyar Bányászati Szövetség és a MOL nevében tisztelettel köszöntök mindenkit az idei Borbála napi megemlékezésen!

Mivel Borbála legendája a villámlással kötődik össze, kultusza különösen a hirtelen halállal járó-, veszélyes tevékenységet űző olyan szakmáknál jellemző, amelyek a robbanással, tűzzel valamilyen kapcsolatban állnak. A bányász társadalomban éppen ezért több évszázados hagyománya van Szent Borbála tiszteletének. Az erre utaló első írásos emlékek szerint a Borbála-kultusz 1350 körül német nyelvű bányászvidékekről eredt és terjedt el Európa-szerte. Pl. már a 14. század elejéről ismert olyan bányászati akna Tirolban, amit róla neveztek el.

Magyarországon először Selmecebányán találkozunk a Borbála-tisztelettel, és innen terjedt el a Felvidéken, elsősorban a bányavárosokban, majd a 14. és 15. században az ország egész területén általánossá vált. A hagyomány szerint a hívők Borbálához fordulnak a legváratlanabb, legsúlyosabb helyzetekben, és védelmét kérik különösen a hirtelen halállal szemben.

Az elmúlt időszakban, sajnos, számos váratlan eseménnyel találtuk magunkat szemben. A balesetek, műszaki események mellett az egész világot sújtó koronavírus járvány nem kímélte a magyarországi bányász közösséget sem; örömteli, hogy kollégáink többsége felépült a fertőzésből.

Nem csak a világjárvány okozott nehéz pillanatok az elmúlt évben. Közismerten veszélyes iparágunkban, a legkisebb figyelmetlenség is bajhoz vezethet, ezért kiemelten fontos, hogy folyamatosan nyitott szemmel járjunk, és ha tudjuk, tegyünk meg mindent a balesetek-, halálesetek elkerülése érdekében.

Amikor ünnepségünk elején – felállva, néma főhajtással – tisztelegtünk az elmúlt időszakban elhunyt bányász - kohász társainkra emlékeztén, sajnos egyre növekvő számban hagytak itt bennünket kiváló szakemberek-, volt egyetemi-, bányafelügyeleti-, bányavállalkozási vezetők-, munkatársak, mindazok, akik a nemzetgazdaság építésében életük során kiemelkedő munkájukkal vettek részt.

Az elmúlt hét fájdalmas eseményeiként búcsúztunk Dr. Izsó István korábbi miskolci bányakapitánytól és Derhán Dénestől a KVARC-Ásvány Kft. ügyvezető igazgatójától. Az elhunytak hozzátartozóinak fájdalmában együtt osztozunk. Emléküket szívünkben megőrizzük!

Mindannyiunk számára figyelmeztetés, hogy vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra!

A világméretű járványon kívül más hatások is érték iparágunkat. Napi szinten láthatjuk, olvashatjuk, hogy mekkora árváltozások, ingadozások történnek a nyersanyag- és energiapiacokon. Mi, a bányász közösség tagjai, tudjuk, hogy ez természetes ciklusa a világgazdaságnak, benne az iparnak, de azt is tudjuk, hogy nekünk a stabil működést kell fenntartanunk és biztosítanunk kell a megbízható alapanyag és energiaellátást az ország számára. Ebben számítunk a jövőben minden vállalkozásra, munkavállalóra és kollégára, ahogy eddig is!

A természetes ciklusokkal megtanultunk együtt élni, azonban nem szabad elmennünk a világ változásai, új trendjei mellett. Sokat hallhatunk mostanában az energiaátmenetről, zöldítésről, megújulókról-megújulásról. Ezek mind-mind nagyon fontos témák, és tennünk kell azért, hogy minimalizáljuk az ökológiai lábnyomunkat, mind ipari, mind egyéni szinten. Azonban ez nem azt jelenti, hogy nincs szükség a bányászatra, sőt. Nyersanyagokra a jövőben is szüksége lesz a társadalomnak, amit mi tudunk biztosítani. Előfordulhat, hogy egyes anyagokból kevesebbre,

másokból viszont többre lesz szükség, de az igényeket ki kell elégíteni. A stabilitás fontosságát hangsúlyozva, ez a kulcs ebben a szituációban is.

Világgazdasági kérdéssé váltak az importból származó kritikus ásványok, melyek nélkülözhetetlen elemei a technikai / technológiai fejlesztéseknek (pl. az autóiparban, gépiparban-, elektronikai iparban). Sőt ma már ott tartunk, hogy olyan ásványi nyersanyagok is ebbe a kategóriába kerülnek, melyekről eddig úgy vélekedtünk, hogy hazai szinten korlátlanul rendelkezésre állnak, pl. az építőipar számára. Ahhoz, hogy a gazdasági fejlesztési célkitűzések megvalósulhassanak, magas hozzáadott értékkel minőségi alapanyagokra van szükség. Ennek biztosítása jelentős beruházással és operációs költséggel jár, melyet az energia árak és valamennyi gazdasági területen a világpiacon árváltozások erőteljesen befolyásolnak.

Ahhoz, hogy az energiaátmenetet zökkenőmentesen tudjuk teljesíteni, továbbra is szüksége lesz a világnak – az újrahasznosítással együtt is – azokra a nyersanyagokra, amit mi, csakis mi tudunk biztosítani. Mindezek mellett pedig fel kell készülnünk az átalakulásra, a megújulásra.

Szent Borbála ebben a témában is jelképet ad számunkra. Évszázados szokás volt Borbála napon a Borbála-ág vágása. Ezen a napon a levágott gyümölcsfaágat vízbe tették, és ha karácsonyra kizöldült, az jó termést ígért a rákövetkező évre. Mélyebb értelemben a Borbála napi zöld ág a folyton megújuló világ szimbóluma lett.

Kívánom mindnyájunknak, hogy a bányászat Borbála-ága hajtson ki karácsonyra, legyünk képesek a sikeres megújulásra, és hozzon jó termést, ne csak a jövő évre, hanem a rákövetkezőkre is!

Köszönöm a figyelmet! Jó szerencsét!